

HOVO BRABANT
SENIORENACADEMIE

**Hoger
onderwijs
vanaf 50 jaar**

**JAARVERSLAG
2018**

Inhoudsopgave

1. Terugblik.....	3
2. Organisatie	4
2.1 Organogram.....	4
2.2 Bestuur	4
2.3 Programmaraad.....	5
2.4 Medewerkers	5
2.5 Sed Vitae	5
3. Onderwijs.....	6
3.1 Cursistenaantallen	6
3.2 Variatie vakgebieden	6
3.3 Docenten	7
3.4 Evaluaties	7
4. Ontwikkelingen BTW.....	7
5. Financiën	8
6. Vooruitblik	9

1. Terugblik

Het jaar 2018 stond met name in het teken van personele wisselingen binnen de organisatie. Na 15 jaar nam directeur Korrie van Helvert op 31 mei 2018 afscheid van HOVO Brabant. Zij heeft gedurende al die jaren onder andere het cursusprogramma samengesteld en de organisatie in goede banen geleid. Mede door haar is HOVO Brabant inmiddels uitgegroeid tot een stabiele en hoogwaardige onderwijsorganisatie. Op vrijdag 25 mei 2018 heeft zij feestelijk afscheid genomen van cursisten, docenten en andere relaties.

Per 1 juni 2018 is Petra van Ruiten aangesteld als nieuwe directeur. Bureau manager Martine van den Boogert is per 1 september 2018 na vier jaar uit dienst getreden. Ook zijn er een drietal nieuwe leden toegetreden tot de programmaraad.

Het aantal inschrijvingen voor 2018 is vergelijkbaar met het aantal van het jaar daarvoor. Ruim 2500 cursisten hebben deelgenomen aan een cursus en/of themadag. We zien een toenemende belangstelling voor themadagen en korte cursussen.

Het jaar 2018 werd afgesloten met wederom een drukbezochte themadag over Klassieke kerstmuziek en aansluitend een goedbezochte kerstborrel in de Faculty Club.

Petra van Ruiten MEM
Directeur Stichting Seniorenacademie Brabant

2. Organisatie

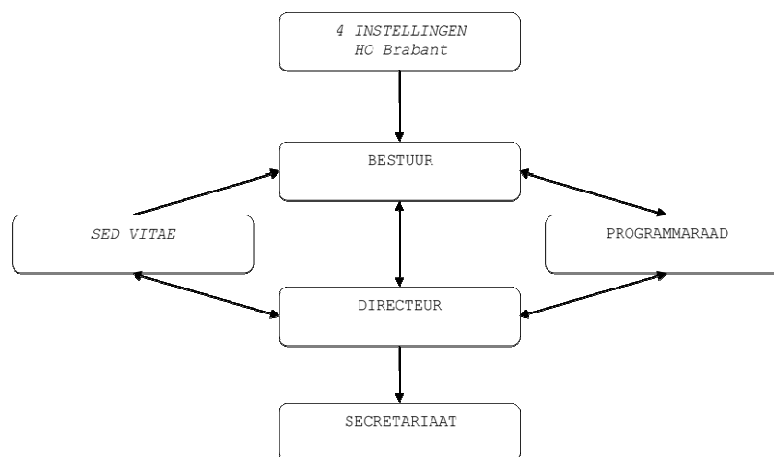
In al haar handelen, stelt de Stichting Seniorenacademie Brabant (SAB) de volgende missie centraal:

Personen vanaf ongeveer 50 jaar de gelegenheid bieden om (hernieuwd) kennis te maken met het hoger onderwijs door het volgen van cursussen en zich zo te oriënteren op wetenschapsgebieden waar hun interesse naar uitgaat.

De stichting voert deze educatieve missie uit door het organiseren van Hoger Onderwijs voor Ouderen (HOVO) in geheel Noord-Brabant.

Het onderwijs worden uitgevoerd zonder winstoogmerk en met waarborg voor de continuïteit van de dienstverlening. Hierbij spelen de vier grote instellingen voor hoger onderwijs in Brabant: Avans Hogeschool, Fontys Hogescholen, Tilburg University en de Technische Universiteit Eindhoven, een dragende en constituerende rol waardoor HOVO Brabant gezien kan worden als een bijzondere vorm van hoger onderwijs in Brabant en als educatieve valorisatie.

2.1 Organogram

2.2 Bestuur

Het bestuur treedt op als bestuurder en werkgever. Het bestuur van de Stichting Seniorenacademie Brabant (SAB) wordt gevormd door bestuurders van de participerende instellingen voor hoger onderwijs en door de voorzitter van de vriendenvereniging Sed Vitae. Op 31 december 2018 was de samenstelling van het bestuur als volgt:

- Dr. J. Ravensbergen, Lid College van Bestuur Avans Hogeschool (Voorzitter);
- Prof. dr. E.H.I. Aarts, Rector Magnificus Tilburg University;
- Prof. dr. ir. F.P.T. Baaijens* , Rector Magnificus TU/e;
- H.J.M. Scheepers MM, secretaris College van Bestuur Fontys Hogescholen;
- Dr. C.P. Rijgersberg, voorzitter Sed Vitae (Vrienden van HOVO Brabant).

*Bij afwezigheid vertegenwoordigd door drs. Patrick Groothuis (TU/e) (Peningmeester)

2.3 Programmaraad

De programmaraad is een inhoudelijk adviesorgaan, benoemd door het bestuur en bestaat uit ervaren docenten en/of leidinggevenden afkomstig uit de universiteiten en hogescholen die de stichting dragen. De taak van de programmaraad is om toe te zien op het niveau van de cursussen en de docenten en de evenwichtige samenstelling van het cursusaanbod. De programmaraad is onderdeel van de kwaliteitsborging van HOVO als specifieke vorm van hoger onderwijs. De leden van de Programmaraad worden benoemd voor een periode van 3 jaar met een mogelijke verlenging van 1 tot 3 jaar.

Mei 2018 is er afscheid genomen van Jeanette Merks en Inge van Vijfeijken en rond de zomer heeft Wouter Sanderse aangegeven niet beschikbaar te zijn voor herbenoeming. Tijdens de vergadering in mei 2018 is Peter Hollants gekozen tot nieuwe voorzitter. Aan het bestuur is gevraagd een nieuw lid voor te dragen vanuit de eigen instelling (Avans, Fontys en TiU). In de zomer zijn drie nieuwe leden geworven waarmee de programmaraad eind 2018 bestaat uit:

Ir. P.A.L.M. Hollants, Avans Hogeschool (voorzitter);
Mr. R. Tenge, Avans Hogeschool;
Prof. dr. A.A. van Steenhoven, Technische Universiteit Eindhoven;
Dr. M. Willemsen, Technische Universiteit Eindhoven;
Drs. K. Neervoort, Fontys Hogescholen;
Dr. D.A.C.M. van Roermund, Fontys Hogescholen;
Prof. dr. A. van Lenning, Tilburg University;
Prof. dr. A.J.J.M. Vingerhoets, Tilburg University.

2.4 Medewerkers

Na 15 jaar heeft directeur Korrie van Helvert op 31 mei 2018 afscheid genomen als directeur van HOVO Brabant. Per 1 juni 2018 is Petra van Ruiten aangesteld als nieuwe directeur. Bureau manager Martine van den Boogert is per 1 september 2018 uit dienst getreden. Haar functie is overgenomen door Jacqueline Verroen die daarnaast ook verantwoordelijk blijft voor de portefeuille financiën. Per 15 augustus is Irene Stigter als nieuwe bureaumedewerker gestart. Per 31 december 2018 is de organisatie als volgt samengesteld:

Petra van Ruiten	directeur	0.8 fte
Jacqueline Verroen	financiën/bureau manager	0,6 fte
Irene Stigter	administratief medewerker	0,4 fte

De directeur legt bij het bestuur verantwoording af aangaande het geheel (financieel) management middels een jaarverslag en jaarrekening. Zij bereidt besluitvorming voor betreffende personeel, strategisch, onderwijskundig en financieel beleid. De directeur geeft leiding aan het bureau en is integraal verantwoordelijk voor de goede gang van zaken in de organisatie en op het secretariaat.

2.5 Sed Vitae

Sed Vitae behartigt de belangen van de cursisten en fungeert als aanspreekpunt in zaken die cursisten betreffen. In het kader van de kwaliteitsbewaking neemt (een delegatie van) het bestuur van Sed Vitae kennis van de uitkomsten van de cursusevaluaties (2 x per jaar) en bespreekt deze met de directeur. Daarnaast biedt Sed Vitae incidenteel praktische ondersteuning bij Pr-activiteiten.

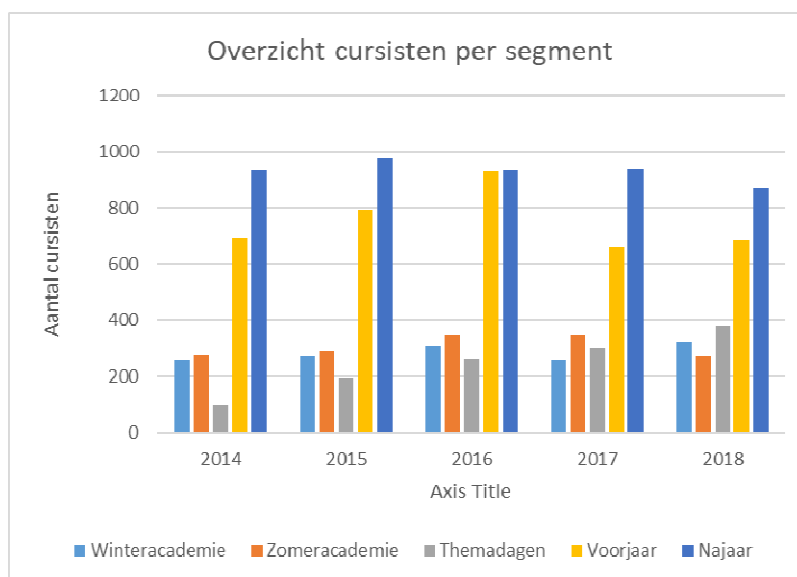
3. Onderwijs

3.1 Cursistenaantallen

In totaal hebben 2532 cursisten in 2018 aan een cursus of themadag deelgenomen.

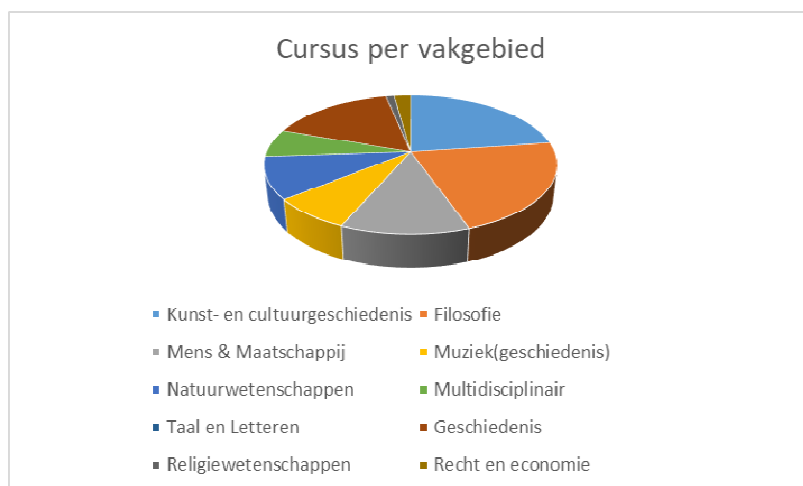
De zomeracademie 2018 heeft minder cursisten getrokken dan voorgaande jaren. Er zijn uiteindelijk 9 cursussen uitgevoerd, twee minder dan in 2017. In het najaar zijn er extra themadagen ingepland.

Goed zichtbaar is daarmee de stijgende lijn in het segment themadagen. In totaal hebben 381 cursisten in 2018 een themadag bezocht. De ontwikkeling van het aantal inschrijvingen voor de Zomeracademie/Winteracademie, themadagen en voor- en najaarscursussen over de afgelopen 5 jaren geeft het volgende beeld:

3.2 Variatie vakgebieden

Net als voorgaande jaren is er in het aanbod een grote spreiding van cursussen in de diverse vakgebieden. De meeste belangstelling gaat uit naar cursussen op het gebied van kunst- en cultuurgeschiedenis, filosofie en mens & maatschappij.

3.3 Docenten

HOVO Brabant staat of valt met de kwaliteit van de docenten. Zij vormen de spil waaromheen de Stichting zijn werkzaamheden uitvoert en missie realiseert. Veel energie is ook in 2018 weer gestoken in het werven en contracteren van goede en nieuwe docenten. Daarnaast vormt de groep kerndocenten die jaarlijks programma's verzorgen een belangrijke basis.

3.4 Evaluaties

In 2018 zijn alle cursussen digitaal geëvalueerd. De uitkomsten zijn besproken met de programmaraad en het bestuur van de vriendenkring Sed Vitae. De resultaten worden uiteraard ook teruggekoppeld aan de betreffende docenten en ter kennis gebracht aan het bestuur van de stichting. De volgende tabel geeft een overzicht van de gemiddelden over de cursussen per seizoen in 2018:

Gemiddelde waardering	
Voorjaar	8
Najaar	8,2
Winteracademie	8,5
Zomeracademie	8,5
Themadagen	8,1

Met een gemiddeld responsepercentage van 60% wordt er goed gebruik gemaakt van deze mogelijkheid om feedback te geven en zijn de uitkomsten redelijk representatief. Deze percentages verschillen per cursus echter soms enorm (van 25 tot 93%) zodat de uitkomsten op cursusniveau niet altijd representatief zijn. Ook in 2018 is de waardering van de cursisten uitstekend te noemen kregen de cursussen gemiddeld een mooie 8,3.

4. Ontwikkelingen BTW

Er zijn in 2018 drie HOVO-instellingen in beroep gegaan tegen de BTW-heffing van 21%. Dit zijn HOVO Amsterdam, de Seniorenacademie HOVO Groningen en HOVO Brabant. HOVO Utrecht heeft zich aangesloten bij het beroep van HOVO Amsterdam. Op 31 mei 2018 is het beroepschrift van Stichting Seniorenacademie Brabant ingediend bij de rechtbank Zeeland – West- Brabant.

Op 5 oktober 2018 is in aanvulling op hetgeen in het beroepsschrift is gesteld de pleitnotitie ingediend bij de rechtbank. Het is nu wachten op de planning van de zittingsdatum.

5. Financiën

Het boekjaar 2018 is uitgekomen op een negatief saldo van -€ 12.648. Na verrekening van de vennootschapsbelasting komt het netto resultaat uit op -€ 17.980. Deze afwijking is toe te schrijven aan de kosten voor het BTW-traject, de hogere personeelskosten als gevolg van de directeurswissel en het vervallen van 2 voorjaarscursussen door ziekte van een docente.

Het eigen vermogen komt daarmee op € 588.843. Het vermogen bestaat vrijwel volledig uit bij de oprichting van de Seniorenacademie door de instellingen voor hoger onderwijs ingebrachte middelen en de daaruit voortvloeiende rentebaten. De cursusprijzen worden bepaald op basis van feitelijke kosten en markt, zonder enig winstoogmerk.

6. Vooruitblik

In het najaar 2018 is met leden van het bestuur en programmaraad gebrainstormd over de toekomstige ontwikkelingen van de organisatie. Hieruit is een werkgroep ontstaan die opnieuw gaat kijken naar de missie, visie en strategische doelstellingen van HOVO Brabant. In de loop van 2019 zal deze herijking van de koers zijn beslag krijgen.

Om beter in te kunnen spelen op tussentijdse actuele thema's en aan te sluiten bij lokale en regionale initiatieven worden naast het standaard cursusaanbod regelmatig programma's en events georganiseerd. Deze worden met name onder de aandacht gebracht via de maandelijkse nieuwsbrief, website en via social media. Zowel online- als offline marketingmiddelen worden ingezet om de activiteiten van HOVO Brabant onder de aandacht te brengen.

In het verleden werd het aanbod van de Winteracademie en Zomeracademie gepresenteerd in de vorm van een aparte flyer die separaat werd meegezonden met de cursusbrochure.

In het najaar 2018 is besloten om vanaf 2019 de programma's van de zomer- en winteracademie toe te voegen aan de brochure. Belangrijkste overwegingen zijn kostenbesparing, efficiëntie en een overzichtelijk totaalaanbod. Daarnaast is getracht meer variatie en verscheidenheid in vakgebieden te realiseren door bijv. filmwetenschappen en taal en letteren op te nemen, en is de cursus socratische gespreksvoering opgenomen als nieuwe vorm van leren. Ook heeft er een restyling van de brochure plaatsgevonden.

Verder zijn er inmiddels een aantal ideeën uitgewerkt zoals het kindercollege en zal HOVO Brabant aansluiten zoeken bij partners in de regio zoals Night University Tilburg, Science Café, Het zuidelijk Toneel en musea. Om tegemoet te komen aan de vraag naar eendaagse cursussen is het aantal cursussen voor de zomeracademie verder uitgebreid en worden er meer themadagen georganiseerd.

In 2019 gaat HOVO Brabant verder op deze ingeslagen weg waarmee we hopen de naamsbekendheid van HOVO in Brabant verder te vergroten en nog meer 50-plussers enthousiast te maken voor onze organisatie.

Petra van Ruiten MEM
Mei 2019